

Beantwoording vragen voorafgaand aan de raadscommissie

Nummer DOC-20-292040
 Zaaknummer Z-19-083029
 Naam commissielid D. Swart
 Fractie D66
 Onderwerp Commissievragen D66 raadsce. 20-8 agendapunt 9.1 Wensen en bedenkingen concept RES-NHN
 Datum waarop de vraag is gesteld 17 augustus 2020
Beantwoording uiterlijk woensdag 15:00 uur, voorafgaand aan de raadscommissie.
 Portefeuillehouder
 Afdeling

1.	Op pagina 4 van het RvS onder bullet 1 van het voorstel spreekt het college duidelijk de voorkeur uit om geen nieuwe windturbines te plaatsen in het grondgebied van de gemeente Medemblik. Vervolgens wordt onder bullet 2 alleen ingezet op de uitwerking van zoekgebieden waar enkel (varianten van) zonne-energie worden toegepast. Bij de diverse ateliers hebben deelnemers zich ook verwonderd over de beperkte keuze uit “bewezen technieken”. Met welke andere technieken bent u bekend die volgens u voor de gemeente Medemblik de komende 5 jaar ook technisch inzetbaar en voldoende rendabel zullen zijn?
antwoord	In de uitvoeringstafel Elektriciteit van het Klimaatakkoord zijn diverse doelen gesteld, onder andere: - opschaling wind op zee naar 49 TWh; - autonome groei van zon kleinschalig op dak naar 7,5 TWh; - opschaling naar 35 TWh grootschalige hernieuwbare opwekking op land. Totaal 84 TWh (op een verwachte productie van 120 TWh = 70% van de elektriciteitsproductie). In de landelijke opgave (Klimaatakkoord) van de elektriciteitsproductie zijn overige duurzame bronnen niet meegenomen, lees waterkracht, biomassa, afval en nucleair. De elektriciteit opwek uit biomassa in de regio NHN is 0,42 TWh (Bron: Klimaatmonitor 2018). Deze is wel benoemd in de concept RES-NHN. De productie van andere energiebronnen is niet meegenomen, omdat landelijk verwacht wordt dat er tot 2030 geen significante bijdrage is in deze groepen. De RES is een uitvoeringsprogramma van de doelen van de elektriciteitstafel en gebouwde omgeving. Voor elektriciteit is de opgave ‘Opschaling van grootschalig zon en wind op land tot 35 TWh in 2030’. Daarbinnen kunnen techniekneutraal keuzes gemaakt worden. Omdat de RES een uitvoeringsprogramma is, wordt er gemikt op technologieën die binnen de termijn van 10 jaar ontwikkeld kunnen worden en die zich voldoende

	lenen voor deze opschaling. In het Klimaatakkoord (KA) wordt ook besproken dat alle benodigde vergunningen voor de 35 TWh voor 2025 gereed dienen te zijn (dit omdat de uitvoering anders in 2030 niet afgerond kan zijn). Dat stelt nogal wat eisen aan in te zetten technologieën. Om een aantal technologieën te benoemen die wel eens worden genoemd voor de 35 TWh-opgave: - Waterkracht: Deze technologie is beperkt opschaalbaar in Nederland. De bestaande centrales zijn opgenomen in het basispad van het KA. Ze zijn echter uitgesloten van de opschaaldoelen van de elektriciteitstafel. - Biomassa: Voorkeur voor inzet van biomassa en groen gas is voor vervanging van de aardgasvraag in de industrie en gebouwde omgeving, waar geen (of zeer moeilijk) andere opties zijn. Het heeft niet de directe voorkeur om dit in te zetten voor primair elektriciteitsproductie. Biomassabijstook in bestaande centrales zal afgebouwd worden gezien dat bestaande kolencentrales uit de productiemix worden gehaald. - Kernenergie: naast de publieke opinie op dit onderwerp is met name het vergunningstraject voor een nieuwe centrale zeer lang. Nieuwe centrales dienen zorgvuldig ingepast te worden ten behoeve van de nationale veiligheid. Tot op heden is er geen signaal dat er nieuwe vergunningen voor kernenergie worden vergeven voor 2025. Daarbij is kernenergie relatief duur qua opwekking en biedt weinig flexibiliteit in balans tussen vraag en aanbod. De vraag is of nieuwe kernreactoren een wezenlijke bijdrage gaan leveren in de nieuwe productiemix tot en na 2030. - Thorium & mini-kernenergie: thorium en mini-kerncentrales zijn nieuwe technologieën die momenteel nog niet in marktomstandigheden produceren. Technologische ontwikkeling is nog niet ver genoeg en ook deze centrales zullen met de nodige voorzichtigheid ingepast dienen te worden in belang van nationale veiligheid. Verwachting is dus dat qua technologische ontwikkeling en qua beschikbare vergunningen deze opwektechnologie geen rol gaat spelen tot 2030. - Waterstof: waterstof is geen duurzame productie, maar een transport- en conversietechnologie. Het levert zelfstandig geen bijdrage in het verduurzamen van de bestaande productiemix. Waterstof moet zelf eerst worden geproduceerd, voor groene waterstof is zon/windenergie nodig. Op termijn is waterstof een goed middel om grote hoeveelheden energie op te slaan of te transporteren als er excessen zijn in duurzame stroomproductie. Daarbij moet wel bedacht worden dat productie van waterstof en eventueel weer terugomzetten naar (b.v.) elektriciteit conversieverliezen geeft.
2.	In de concept RES 1.0 is voor deelregio West-Friesland een aandeel van 134 GwH (=14% van totaal West-Friesland) voor Zon op Daken. Het collega lijkt uit het plan Duurzaam Leefbaar vooral plannen van zonneweides en -eilanden in het IJsselmeer en geen windturbines te omarmen. Echter dit is mogelijk omdat in het plan Duurzaam Leefbaar een belangrijk aandeel (30%) is gekoppeld aan Zon op Daken. Dit is een substantieel groter aandeel voor Zon op Daken, namelijk 306 GwH. Hoe kan dit verschil worden

	verklaard? Wat is de basis voor het bepalen dat er het aandeel 134 GWh zou zijn? Is het college van plan de mogelijkheden van het aandeel van Zon op Daken verder te onderzoeken, voordat het RES 1.0 wordt ingediend? Zo ja, wanneer?
Antwoord	In de concept-RES is uitgegaan van 25-50% benutting van het theoretisch potentieel van zon op grote daken in 2030 (zie p95 van de concept RES). Dit resulteert in 134 GWh. Er is uitgegaan van 25-50% benutting van het potentieel, omdat: - de daken niet altijd geschikt zijn (technisch: dakconstructie, obstakels op het dak) - er rekening is gehouden met de resultaten tot nu toe: het tot nu toe aantal gerealiseerde daken is nog beperkt. De ervaring van afgelopen jaren leert dat grootschalig zon op dak niet zo 1-2-3 gerealiseerd is. - de opgave in de RES in 2030 gerealiseerd moet zijn. Het is een mogelijk om het percentage te verhogen. De vraag daarbij is wat dan realistisch is. En hoe deze extra inspanning uitgevoerd gaat worden om het in 2030 gerealiseerd te hebben. De gemeente Medemblik voert op dit moment het project Zon op dak uit. We hebben de eigenaren van grote daken recent hiervoor een brief gestuurd. We bieden hen ondersteuning om zonnepanelen te leggen op het grote dak. Een aanvraag voor SDE-subsidie maakt hier onderdeel van uit. We zijn erg benieuwd naar de uitkomsten en in hoeverre hier gebruik van wordt gemaakt.
3.	Het in de praktijk brengen van de RES brengt lusten en lasten met zich mee. Zijn er plannen om inwoners van de gemeente Medemblik te laten meeprofiteren van de opbrengsten (lusten) die voortkomen uit de RES? Zo ja, hoe wordt dit vorm gegeven en neemt de gemeente daarbij het initiatief?
Antwoord	We vinden het belangrijk dat inwoners kunnen meeprofiteren aan de energietransitie. Hoe we dit verder vorm gaan geven werken we nader uit in de RES 1.0. Ook in ons gemeentelijk beleid willen we dit vastleggen. We komen dit jaar nog met de gemeentelijke kaders voor duurzame energieopwekking op land. Financiële participatie maakt hier onderdeel van uit.